

САДРЖАЈ

Јуришна пушка АК-2 НОВИ КАЛАШЊИКОВ	2
Оклопно возило Renault VAB ФРАНЦУСКИ СПЕЦИЈАЛИТЕТ	8
Летелица америчке војске - LEMV РЕНЕСАНСА ВАЗДУШНИХ БРОДОВА	15

Уредник прилога
Мира Шведић

НОВИ КАЛАШЊИКОВ

Развој нове аутоматске пушке је, на сопствену иницијативу, водио познати инжењер „Измаша“ Владимир Викторович Злобин. Како фирма преживљава тешка времена, тај модел пушке искључиво је конструисан за извоз, али се испоставило да испуњава и опште услове Министарства одбране Русије. Због заинтересованости федералних снага безбедности за нову пушку, фирма одлучује да је понуди и за домаћу употребу, као замену за АК-74 и АК-100. Касније је предвиђена и за продају на цивилном тржишту.

Појава аутомата „никонов“ АН-94 изазвала је велику пажњу не само домаћих већ и страних стручњака – конструктора јуришних пушка. Причало се да је замена за чувени „калашњиков“, који је произведен у више од 120 милиона примерака у свету. То је оружје феноменалних и револуци-

онарних карактеристика, али са неколико великих мана – компликовано расклапање, што одмах значи теже одржавање, а највећу ману представљају димензије.

Када се увелико причало о модернизацији, тачније о смањењу димензија оружја ради његовог увођења у оперативну употребу у руску војску, почеле су

Одлике

Пушку АК-12 одликује: унапређена безбедност руковања оружја; избор калибра по жељи, побољшана прецизност и ергономија; могућност коришћења левом и десном, па чак и једном руком; велики избор монтажна додатне опреме захваљујући Пикатини шинама; нови модел кундака – телескопски, подесив и преклопив; врста паљбе – јединачна, ограничени рафал од три метка и рафална; могућност монтажна и коришћења потцевног бацача гранате; могућност коришћења оквира различитих капацитета и добоша; модификован механизам за окидање; нови ергономски рукохват; гасна кочница – разбијач гасова по стандардима НАТО; цев са побољшаним карактеристикама и нов начин утврђивања поклопца сандука.

да се шире гласине о АК-200. Још у претеклој години „Измаш“, једна од најпознатијих фирми за пројектовање оружја (која се налази скоро пред банкротом), најавила је нови АК из својих пројектантских бироа и одмах почела са првим тестирањима модела.

Самоиницијативни развој

Састанак Радне групе Међуагенцијске војноиндустријске комисије (ЛАБ), на коме је Владимир Злобин, направио презентацију прототипа 5. генерације аутоматских пушака „калашњиков“, која је добила радну ознаку АК-12, одржан је у Солнечногорском 2. јуна. Радна ознака додељена је, највероватније, као и свим претходним генерацијама попут АК 47 (1947), АК 74 (1974), што фактички означава годину (2012) када га је фабрика конструисала и почела развијати.

Након састанка сви чланови тима, укључујући представника Министарства одбране, Министарства унутрашњих послова и Федералне службе безбедности Русије, били су у могућности да тестирају нову аутоматску пушку. Сви представници агенција за провођење закона приметили су да је пушка приликом рафалне паљбе много смиренија – стабилнија од претходних генерација аутоматских пушака. Наравно, нису изостале препоруке за усавршавање и прилагођа-

вање пушке за потребе специјалних јединица.

Конструктор је захвалио и одговорио да већ постоји такав модел у разради и да ће се ускоро и она представити јавности, а пред ЛАБ ће се наћи најкасније на јесен. За нову пушку највише се заинтересовало министарство унутрашњих послова, које је одмах најавило куповину 100 АК-12 и, по испоруци, почетак њихових тестирања.

Развој нове аутоматске пушке је, на сопствену иницијативу, водио познати инжењер „Измаша“ Владимир Викторич Злобин. Како фирма преживљава тешка времена, тај модел је искључиво конструисан за извоз, али се испоставило да испуњава и опште услове Министарства одбране Русије. То министарство је у процесу доношења одлуке о пренаоружавању својих снага, али још увек има проблем око калибра. И не само то, постоје тешкоће око финансија јер руска војска на стокovima има доста разних модела АК пушака, које застаревају и постају мртав капитал (који је сваким даном све теже продати).

Због заинтересованости федералних снага безбедности за ту нову пушку, фирма је одлучила да је понуди и за домаћу употребу као замену за АК-74 и АК-100. Касније је предвиђена и њена продаја на цивилном тржишту.

Новине

Основна карактеристика нове пушке јесте њена модуларност. Предвиђа се да ће служити као основна платформа за пројектовање више од 20 малих модификација основног модела у разна оружја, разних намена и калибара. Као и досадашњи модели који су излазили из тог пројектантског бироа, и АК је планирана у неколико калибара. Наравно, под бројем један је чувени руски калибар 5,45×39 мм, којег још зову и „костоло-

Бочни изглед новог „калашњикова“

мац”, зaтaм 5,56x45 mm НАТО, кaо и дo сaдa пoвeрeни истo рyски срeдњи мeтaк 7,62x39 mm. Чaк сe рaзмишљa и o кaлибрy 7,62x51 mm НАТО. Пoрeд тих кaлибaрa, пeдвiђa сe јoш јeдaн.

Дoк Зaпaд упoрнo пoкyшaвa дa пoнaђe идeaлaн кaлибaр пeрeкo 6,8x43 mm SPC, зa тo врeмe инжeњeри из чyвeнe рyскe фирмe тврeдe дa јe тo мeтaк кaлибрa 6,5x38 mm Grendel. Кo ћe нa крaјy бити y прaвy oстaјe дa сe види, aли сe ипaк знa дa ћe сe нoвoм мeткy нaјвишe oбрaдoвaти Енглeзи. Зaштo? Сaмo збoг тoгa јeр сy oни били y прaвy шeздeсeтих гoдинa кaдa сe вршилa стaндaрдизaцијa кaлибрa y НАТО и кaдa сy пeдлaгaли њихoв кaлибaр 7x43 mm EM-2.

Калибри

Кaо и дoсaдaшњи мoдeли и АК-12 јe плaнирaнa y нeкoликo кaлибaрa. Нaрaвнo, пoд брoјeм јeдaн јe чyвeни рyски кaлибaр 5,45x39 mm, кoјeг јoш зoвy и „кoстoлoмaц”, зaтaм 5,56x45 mm НАТО, кaо и дo сaдa пoвeрeни рyски срeдњи мeтaк 7,62x39 mm. Чaк сe рaзмишљa и o кaлибрy 7,62x51 mm НАТО. Пoрeд тих кaлибaрa, пeдвiђa сe јoш јeдaн.

Бeз oбзирa нa кaлибaр, пушкa ћe сe зa пoтрeбe вoјскe изрaђивaти y три oснoвнe вeличинe: клaсичaн, кaрaбин и крaтки (зa пoтрeбe спeцијaлних јeдиницa).

Кaдa сe пoглeдa прoтoтип нoвe АК-12 пушкe, пeрoпoзнaјe сe „кaлaшњикoвa линијa – силyетa”, уз oдрeђeнe дoрaдe, мoдификaцијe. Прoјeктaнтски

тим сe пoслyжиo идeјoм кoјy јe нeкaдa пoримeнилa кoмпaнијa „Manpul Industries Corp” из Aмeрикe, кoјa јe пoнyдилa aмeричкoј вoјсци јyришнy пушкy пoд oзнaкoм „Mangul Masada” кaо aлтeрнaтивнo рeшeњe зaмeнe M16, oднoснo M4 мoдeлa пушкe. Прoјeкaт „Mangul Masada” зaснивaо сe нa тoмe дa сy узeтa свa дoбрa рeшeњa oд нaјyспeшнијих јyришних пушaкa и ствoрeнa јe нoвa – Mangul Masada. Тaкo сy и Рyси y свoјy АК-12 yгрaдили нaјбoљa рeшeњa из свих пoзнaтих мoдeлa АК.

Инжeњeријски тим yспeо јe дa пoбoљшa тaчнoст и пeрeцизнoст пушкe y oднoсy нa стaрe мoдeлa АК, штo јe јeднa oд вaжних нoвинa. Пoрeд тих oсoбинa, дизaјнeрски тим yспeо јe дa нoви мoдeл ayoмaтскe пушкe пpилaгoди сaврeмeним бoрбeним yслoвимa, пoштo сy oчyвaнe „кaлaшњикoвe” јeдинствeнe oсoбинe: јeднoстaвнoст, пoуздaнoст и рeлaтивнo ниски трoшкoви пpизвoдњe. Ипaк, глaвни циљ инжeњeријскoг тимa биo јe дa сe нa нoвoј ayoмaтскoј пушци пoбoљшaјy флeксибилнoст и eргoнoмијa пpeтхoдних oрyжјa. Дa ли јe циљ пoстигнyт? Инжeњeри тврeдe дa јeстe. Тo јe сaмo дeлимичaн oдгoвoр, јeр сe дoсaдaшњa, a и дaљa тeстирaњa, oдвијaјy y крyгy фaбрикe. Зaинтeрeсoвaнa стpaнa, вoјскa, свoј oдгoвoр мoжe дaти тeк пoчeткoм 2013, кaд би мoглa дa oтпoчнy тpупнa испитивaњa.

Нaјвeћa инoвaцијa oднoси сe нa кoнтрoлу oрyжјa, гдe сy кoмaндe рaдикaлнo рeдизaјнирaнe рaди пpактичнoсти. Кoмaндe сe битнo мoдификyјy и дyплирaјy нa oбe стpaнe oрyжјa тaкo дa њимe yспeшнo мoгy дa рyкyјy дeшњaци и лeвoрyки стрeлци. Пoрeд тa двa нaчинa, пeдвiђa сe и мoгућнoст рyкoвaњa oрyжјeм сaмo јeднoм рyкoм.

„Укoликo јe бoрaц рaњeн y рyкy или aкo мy јe јeднa рyкa зaузeтa, oн ћe и дaљe мoћи дa пyцa, дa рeпeтирa зaтвaрaч или дa мeњa мaгaцин сa мyницијoм”, рeкaо јe висoкoпoзициoнирaни oфицир кoји јe имao пpилуку дa сe yпoзнa сa нoвoм јyришнoм пушкoм АК-12.

Тaкoђe, рyчицa зaтвaрaчa нијe фикснa и мoжe дa сe пoстaви сa лeвe или дeснe стpaнe oрyжјa. Oнa јe дoстa пoмeрeнa yнaпpeд и нe нaлaзи сe нa тeлу нo-

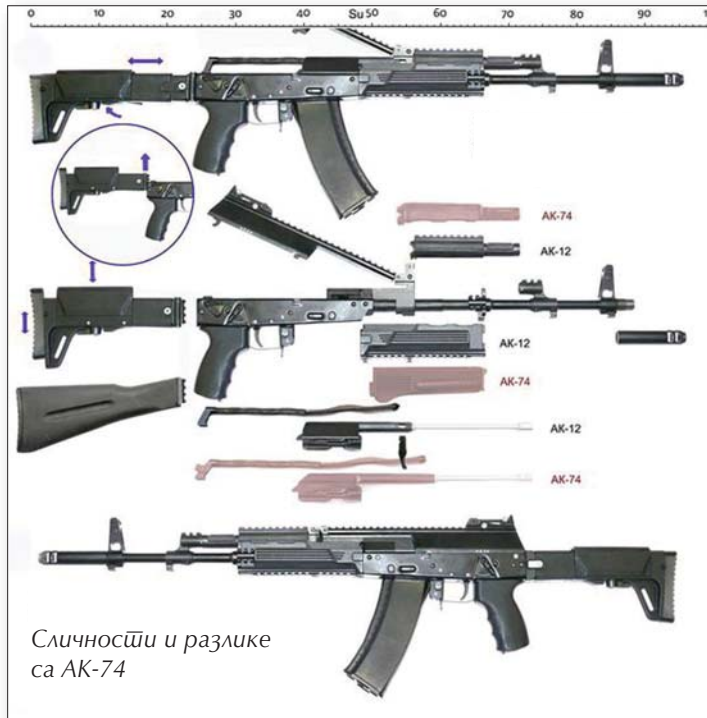
сача затварача него негде на средини носача клипа.

Регулатор паљбе је постављен на задњем делу сандука, изнад самог рукохвата пиштоља. Довољно је само ослонити палац на њега и подесити у један од четири положаја који нуди – укочено, јединачна паљба, ограничени рафал од три метка и рафална паљба. За садашње модела положаји су означени латиницом и бројевима.

Пикатини шине

Следећа новина, која просто бode очи, јесу Пикатини (Picatinny) шине. Лаици би рекли „има их свуда“. Међутим, Руси су направили тако да на самим деловима постоји израђена Пикатини шина, па нема потребе за скидањем и поновним стављањем додатне опреме. Поклопац сандука није упадљив само због шине, која је најдужа на оружју и има 20 зубаца, већ и због тога што се од сандука може одвојити само помоћу додатног алата. Поклопац је са предње стране фиксиран чивијом, која омогућава његово подизање према горе, али не и одвајање.

Иза шине, на задњем делу сандука, налази се механички нишан, који има побољшане могућности, ради повећавања ефикасности нове пушке. ОDMAH испред чивије, на самом гасном цилиндру, јесте следећа, упола краћа Пикатини шина, која има само 10 зуба. Ту постоји и једна од мана, коју су открили и сами инжењери, али то има свака данашња пушка која ради на принципу искоришћавања барутних гасова. Реч је о отворима на самом споју гасног цилиндра са гасном комором, са леве и десне стране. Ти мали отвори одводе вишак

Сличности и разлике са АК-74

Регулатор паљбе

Када је полука регулатора паљбе на „АВ“, тада је ручица кроз у предњем положају. Пре тог места је ограничени рафал од три метка са обележјем „3“. Испред њега се налази положај са ознаком „1“ – јединачна паљба, а када се реп полуге налази кроз у задњем положају, тада је на „ПР“, што значи да је оружје укочено. Иза регулатора паљбе, са десне стране, још је једна полука. То је утврђивач поклопца сандука, који је умногоме унапређен у односу на АК-74. Код АК-12 довољно је да се полука утврђивача спусти према доле и тада се ослобађа поклопац сандука.

барутних гасова са клипа. Неки ће одмах рећи да се на тај начин повећава количина барутних гасова око стрелца. И то је тачно. Али када се упореди даљина отвора од стрелчеве главе и калибар, долази се до закључка да је та количина барутних гасова ипак занемарљива. А како су и сами инжењери рекли, „па и други модели пушака имају некакав одушак“.

И на самој гасној комори се са горње стране налази минијатурна Пикати-

ни шина са три зупца. На доњој облози има чак три Пикатини шине – са доње стране је дугачка, има 14 зубаца, док је на обе бочне стране мала шина са три зупца. На ту велику са доње стране предвиђено је монтирање потцевног бацача гранате ГП-25 или ГП-30, које до сада користе АК-74.

Ради успешног гађања потцевним бацачима граната редизајнирана је гасна кочница – компензатор, односно, смањен јој је пречник, како би граната из потцевног бацача граната сигурно летела ка циљу. Тако сада компензатор има пречник по НАТО стандарду. Захваљујући новој гасној кочници мањи је и трзај.

И задња шина налази се на неуобичајеном месту – на задњој страни сандука и намењена је за утврђивање кундака.

Само захваљујући тим Пикатини шинама на нову пушку може да се монтира велики број додатне опреме, као и оптоелектронских уређаја за нишањење.

Велике промене доживео је и пиштољски рукохват. Ергономски је подешен за пријатан хват шаком, што обезбеђују угао пада са задње стране и анатомски ослонци

за прсте са предње стране. Добио је на ширини и постао гломазнији – округлији. Унутрашња страна је шупља и са доње стране има поклопац. У шупљину рукохвата предвиђено је да се смести прибор за чишћење оружја. Израђен је од пластике, ојачане стакленом вуном. Такође, померен је положај рукохвата у односу на обарачу, тако да сада окидање траје много краће. Померањем рукохвата добијена је могућност за одмор прста ван обараче (ис-

пружен на доњем делу сандука), што се нарочито тражи код специјалних јединица.

Променљив кундак

Следећа велика видљива промена јесте сам кундак. Интересантан је начин учвршћивања кундака за оружје – помоћу Пикатини шина – па је захваљујући томе променљив и израђује се у три врсте. Први је класичан, израђен од полимера ојачаног стакленом вуном, који не може да се преклапа. За потребе извоза, а у зависности од жеље купца – корисника, могу се поставити и телескопски – скелетни кундаци, као на западним моделима М4. И трећи модел кундака је комбинација руског виђења и израде као на белгијском FN SCAR-у и The Magpul CTR. Тај модел је, такође, преклапајући – омогућава телескопско подешавање дужине кундака, угла и висине ослонца за образ, а и подешавање висине и угла ослонца у раме. И он је израђен је од полимера, ојачаног стакленом вуном. За све три врсте кундака карактеристично је да нису постављени под углом већ су у висини осе цеви.

Промене су уочљиве и на оквиру, његовом капациетету и начину утврђивања. Нова јуришна пушка може да користи класичне оквирице од 30 метака, затим нове оквирице са капацитетом од 60 метака и добош капацитета 95 метака. Велика новина није у капацитетима, већ у начину утврђивања оквира и добоша. И ова команда је дуплирана. Зadržан је стари начин са полугом која се налази испред заштитника обараче, односно иза оквира. Да би се оквир ослободио потребно је полугу повући напред према оквиру – добошу и он испада из лежишта у сандуку. Други начин је исти оном који фаворизују на западу – помоћу дугмета. Када се то дугме притисне, оквир испада сам захваљујући својој тежини. То дугме на новој пушци налази се одмах изнад полуге за ослобађање оквира, тако да би се део који је између заштитника обараче и оквира могао слободно назвати „систем за утврђивање и ослобађање оквира – добоша“.

Једина непознаница јесте принцип рада. Инжењери из фирме тврде да је

Пишћољски рукохвај је доживео велике промене

принцип рада остао стари, проверен, са позајмицом барутних гасова и клипним системом, као код ранијих модела АК. Међутим, није јасно дефинисано да ли је систем рада према старом принципу АК-74 или по мало новијем, побољшаном код АК-108, која ради на принципу „избалансираног трзаја“.

На новог пушци је побољшана и цев. Оружје користи „Мако М4АК“ цев, код које су жлебови ревидирани, чиме је умногоме побољшана тачност оружја. На тај начин отклоњен је стари недо-

статак АК-74 у односу на већину западних пушака из тог периода – слабија прецизност.

У пројектовању и изради новог модела јуришне пушке АК-12 коришћене су напредне технологије и материјали, а више од десет нових проналазака ће се употребљавати у изради овог и других модела те серије пушака.

„Наше пушке су увек освајале Grand Pri у свету. Пушка 'калашњикова АК-74' постала је легендарна. Произведено је више од 50 милиона комада само АК-74, а купило ју је више од 50 земаља. Верујем да ће АК-12 доживети сличну судбину“, изјавио је познати руски војни аналитичар Виктор Баранетс. ■

Иштван ПОЉАНАЦ

Основно тактичко-техничке карактеристике

- калибар..... 5,45×39 mm, 7,62×39 mm, 5,56×45 mm, 7,62×51 mm НАТО и 6,5×38 mm Grendel
- тежина (празна).....3,3 kg
- дужина с извученим кундаком на максимум.....945 mm
- дужина с преклопљеним кундаком.....725 mm
- почетна брзина зрна.....900 m/s
- дужина цеви.....415 mm
- теоретска брзина гађања.....600 метака у минути
- практична брзина гађања.....40–100 метака у минути
- капацитет оквира – добоша.....30, 60 или 95 метака
- принцип рада – позајмица барутних гасова, ротирајући затварач
- даљина ефикасне паљбе.....500 m